

Byla C-118/11

Eon Aset Menidjment OOD

prieš

Direktor na Direktsia „Obzhalvane I upravlenie na izpalnenieto“ – Varna pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite

(Administrativen sad Varna prašymas priimti prejudicin? sprendim?)

„PVM — Direktyva 2006/112/EB — 168 ir 176 straipsniai — Teis? ? atskait? — S?lyga, susijusi su prek? ir paslaug? naudojimu apmokestinamiesiems sandoriams — Teis?s ? atskait? atsiradimas — Automobilio nuomos sutartis — Finansin?s nuomos sutartis — Transporto priemon?, kuri? darbdavys naudoja neatlygintinai vežti darbuotoj? iš gyvenamosios vietos ? darbo viet? ir atgal“

Sprendimo santrauka

1. *Mokes?i? nuostatos — Teis?s akt? suderinimas — Apyvartos mokes?iai — Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema — Apmokestinamieji sandoriai — Ilgalaikio turto ?sigijimas — S?voka*

(Tarybos direktyvos 2006/112 14 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies b punktas)

2. *Mokes?i? nuostatos — Teis?s akt? suderinimas — Apyvartos mokes?iai — Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema — Sumok?to pirkimo mokes?io atskaita*

(Tarybos direktyvos 2006/112 168 straipsnio a punktas)

3. *Mokes?i? nuostatos — Teis?s akt? suderinimas — Apyvartos mokes?iai — Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema — Sumok?to pirkimo mokes?io atskaita*

(Tarybos direktyvos 2006/112 168 ir 176 straipsniai)

1. Tokiu atveju, kai automobilio finansin?s nuomos sutartyje numatyta, kad šios transporto priemon?s nuosavyb? perduodama finansin?s nuomos gav?jui pasibaigus sutarties terminui arba kad finansin?s nuomos gav?jas naudojasi pagrindin?mis šios transporto priemon?s nuosavyb?s teis?mis, vis? pirma kad jam perduodama didžioji dalis naudos ir rizikos, susijusios su šios transporto priemon?s teisine nuosavybe, ir kad diskontuota mok?jim? suma yra praktiškai identiška turto rinkos vertei, sandoris turi b?ti laikomas ilgalaikio turto ?sigijimu.

(žr. 40 punkt?)

2. Direktyvos 2006/112 d?l prid?tin?s vert?s mokes?io bendros sistemos 168 straipsnio a punkt? reikia aiškinti taip, kad išsinuomotas automobilis laikomas naudojamu apmokestinamojo asmens apmokestinamiesiems sandoriams, jeigu yra tiesioginis ir iškart atsirandantis ryšys tarp šios transporto priemon?s naudojimo ir apmokestinamojo asmens ekonomin?s veiklos. Pasibaigus laikotarpiui, su kuriuo susij?s kiekvienas mok?jimas, atsiranda teis? ? atskait? ir reikia atsižvelgti, ar yra toks ryšys.

Be to, pagal finansin?s nuomos sutart? išsinuomotas ir ilgalaikiu turtu laikomas automobilis yra

naudojamas apmokestinamiesiems sandoriams, jeigu apmokestinamasis asmuo, kuris ir veikia kaip apmokestinamasis asmuo, ?sigyja š? turt? ir j? vis? priskiria prie savo verslui naudojam? turto, atskaitydamas mok?tin? pirkimo prid?tin?s vert?s mokes? visiškai ir iškart, o bet koks šio turto naudojimas apmokestinamojo asmens ar jo darbuotoj? privatiems poreikiams arba ne jo verslo tikslams laikomas paslaug? teikimu už atlyg?. Prid?tin?s vert?s mokes?io sistemos, taigi ir atskaitos mechanizmo, taikym? lemia tai, jog turt? ?sigyja apmokestinamasis asmuo, kuris ir veikia kaip apmokestinamasis asmuo. Pagal esam? ar numatom? turto naudojim? nustatoma tik pradin?s atskaitos, ? kuri? apmokestinamasis asmuo turi teis?, apimtis. Klausimas, ar apmokestinamasis asmuo ?sigijo turt? veikdamas kaip apmokestinamasis asmuo, t. y. savo ekonominei veiklai, kaip tai suprantama pagal direktyvos 9 straipsn?, yra fakto klausimas, kuris turi b?ti vertinamas atsižvelgiant ? visas konkretaus atvejo aplinkybes, ?skaitant atitinkamo turto pob?d? ir laikotarp? tarp jo ?sigijimo ir naudojimo apmokestinamojo asmens ekonominei veiklai.

(žr. 57, 58, 64 punktus, rezoliucin?s dalies 1 punkt?)

3. Direktyvos 2006/112 d?l prid?tin?s vert?s mokes?io bendros sistemos 168 ir 176 straipsniais nedraudžiami nacionalin?s teis?s aktai, pagal kuriuos teis? ? atskait? netaikoma prek?ms ir paslaugoms, skirtoms neatlygintiniems sandoriams arba neekonominei apmokestinamojo asmens veiklai, jeigu ilgalaikiu turtu laikomos prek?s nepriskirtos prie verslui naudojam? turto.

(žr. 74 punkt?, rezoliucin?s dalies 2 punkt?)

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. vasario 16 d.(*)

„PVM — Direktyva 2006/112/EB — 168 ir 176 straipsniai — Teis? ? atskait? — S?lyga, susijusi su prek? ir paslaug? naudojimu apmokestinamiesiems sandoriams — Teis?s ? atskait? atsiradimas — Automobilio nuomos sutartis — Finansin?s nuomos sutartis — Transporto priemon?, kuri? darbdavys naudoja neatlygintinai vežti darbuotoj? iš gyvenamosios vietos ? darbo viet? ir atgal“

Byloje C?118/11

d?l *Administrativen sad Varna* (Bulgarija) 2011 m. vasario 24 d. nutartimi, kuri? Teisingumo Teismas gavo 2011 m. kovo 7 d., pagal SESV 267 straipsn? pateikto prašymo priimti prejudicin? sprendim? byloje

Eon Aset Menidjmnt OOD

prieš

Direktor na Direktsia „Obzhalvane i upravlenie na izpalnenieto“ – Varna pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kur? sudaro kolegijos pirmininkas J. N. Cunha Rodrigues (praneš?jas), teis?jai U. L?hmus, A. Ó Caoimh, A. Arabadjiev ir C. G. Fernlund,

generalin? advokat? V. Trstenjak,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal?,

išnagrin?j?s pastabas, pateiktas:

- Bulgarijos vyriausyb?s, atstovaujamos T. Ivanov ir D. Drambozova,
- Europos Komisijos, atstovaujamos L. Lozano Palacios ir D. Roussanov,

atsižvelg?s ? sprendim?, priimt? susipažinus su generalin?s advokat?s nuomone, nagrin?ti byl? be išvados,

priima š?

Sprendim?

1 Prašymas priimti prejudicin? sprendim? pateiktas d?l 2006 m. lapkri?io 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB d?l prid?tin?s vert?s mokes?io bendros sistemos (OL L 347, p. 1; toliau – PVM direktyva) 168, 173 ir 176 straipsni? išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrin?jant *Eon Aset Menidjmont OOD* (toliau – *Eon Aset*) ir *Direktor na Direksia „Obzhalvane i upravlenie na izpalnenieto“ – Varna pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite* (Varnos miesto „Skund? ir vykdymo administravimo“ direkcijos prie Nacionalin?s pajam? agent?ros Centrin?s valdybos direktorius) gin?? d?l tikslinamojo pranešimo apie mok?tin? mokest?, pagal kur? *Eon Aset* turi sumok?ti prid?tin?s vert?s mokest? (toliau – PVM), atsisakius suteikti teis? ? atskait?.

Teisinis pagrindas

Europos S?jungos teis?

3 Pagal PVM direktyvos 9 straipsnio 1 dalies antr? pastraip?:

„Ekonomin? veikla“ – gamintoj?, prekybinink? ar paslaugas teikian?i? asmen? veikla, ?skaitant kasyb? bei žem?s ?kio veikt? ir laisv?j? profesij? veikt?. Vis? pirma ekonomine veikla laikomas materialiojo ar nematerialiojo turto naudojimas siekiant gauti nuolatini? pajam?.“

4 Šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Preki? tiekimas“ – teis?s kaip savininkui disponuoti materialiuoju turtu perdavimas.“

5 Pagal šios direktyvos 14 straipsnio 2 dalies b punkt? preki? tiekimu laikomas „faktinis preki? perdavimas pagal preki? nuomos tam tikram laikotarpiui arba pagal preki? pardavimo atidedant apmok?jimo termin? sutart?, kurioje numatyta, kad paprastai nuosavyb?s teis? pereina v?liausiai tada, kai sumokama paskutin? ?moka.“

6 Tos pa?ios direktyvos 24 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Paslaugų teikimas“ – sandoris, kuris nėra prekių tiekimas.“

7 Pagal PVM direktyvos 26 straipsnį:

„1. Paslaugų teikimu už atlygą laikomi šie sandoriai:

a) veiklai skirto turto dalį sudarančių prekių naudojimas apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų privatiems poreikiams arba, platesne prasme, šių prekių sunaudojimas ne verslo tikslais, kai PVM už šias prekes galėjo būti visiškai arba iš dalies atskaitas;

b) paslaugų teikimas, kurį neatlygintinai atlieka apmokestinamasis asmuo savo arba jo darbuotojų privatiems poreikiams tenkinti arba, platesne prasme, ne savo verslo tikslais.

2. Valstybės narės gali nukrypti nuo 1 dalies, jei taip neiškraipoma konkurencija.“

8 Šios direktyvos 63 straipsnyje nurodyta, kad „apmokestinimo momentas vyksta ir prievolė apskaituoti PVM atsiranda atlikus prekių tiekimą ar paslaugų teikimą“.

9 Šios direktyvos 64 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Jeigu atlikus paslaugų teikimą ar prekių tiekimą, išskyrus 14 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytą prekių nuomą tam tikram laikotarpiui ar pardavimą atidedant apmokėjimo terminą, suskaitos pateikiamos ir apmokamos kelis kartus iš eilės, laikoma, kad paslaugų teikimas ar prekių tiekimas yra atliktas tada, kai baigiasi laikotarpis, su kuriuo yra susijusios šios suskaitos ar apmokėjimas.“

10 Pagal PVM direktyvos 167 straipsnį „teisė atskaitą atsiranda, atsiradus prievolei apskaituoti atskaitytiną PVM“.

11 Pagal šios direktyvos 168 straipsnį:

„Jeigu prekes ir paslaugas apmokestinamasis asmuo naudoja savo apmokestinamiesiems sandoriams, apmokestinamasis asmuo turi turėti valstybėje narėje, kurioje jis vykdo šiuos sandorius, teisę iš PVM, kurį sumokėti jam tenka prievolė, atskaityti:

a) mokėtiną ar sumokėtą PVM toje valstybėje narėje už prekių tiekimą ar paslaugų teikimą, kurį jam atliko ar turi atlikti kitas apmokestinamasis asmuo;

<...>“

12 Šios direktyvos 173 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Jeigu apmokestinamasis asmuo prekes ar paslaugas naudoja sandoriams, už kuriuos PVM gali būti atskaitomas pagal 168, 169 ir 170 straipsnius, ir sandoriams, už kuriuos PVM negali būti atskaitomas, yra atskaitoma tik pirmiesiems sandoriams priskirtina proporcinga PVM dalis.

Ši atskaitoma proporcinga dalis nustatoma visiems apmokestinamojo asmens vykdomiems sandoriams laikantis 174 ir 169 straipsnių.“

13 PVM direktyvos 176 straipsnyje nustatyta:

„Taryba, spręsdama vieningai ir remdamasi Komisijos pasiūlymu, nustato išlaidas, už kurias PVM neatskaitomas. PVM jokiais aplinkybomis neatskaitomas už išlaidas, kurios nėra vien tik veiklos išlaidos, pavyzdžiui, išlaidos, patirtos įsigyjant prabangos prekes, pramogaujant ar pasilinksminant.

Kol šalies pirmoje pastraipoje nurodytos nuostatos, valstybės narės gali toliau taikyti visus atskaitos apribojimus, kurie buvo numatyti jų nacionaliniuose įstatymuose 1979 m. sausio 1 d. arba, jei valstybės narės įstojo į Bendriją po šios datos, jų įstojimo dieną.“

Nacionalinė teisė

14 Pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (*Zakon za danak varhu dobavenata stoynost*, 2006 m. rugpjūčio 4 d., DV, Nr. 63, toliau – ZDDS) 6 straipsnio 3 dalies 1 punktą prekų tiekimu už atlygą laikomas „prekų atskyrimas ar perdavimas naudoti apmokestinamojo asmens, savininko, jo tarnautojų ar darbuotojų, ar trečiųjų asmenų privatiems poreikiams, jei jų gaminant, importuojant ar įsigyjant sumokėtas PVM buvo visiškai ar iš dalies atskaitytas“.

15 Pagal ZDDS 9 straipsnio 3 dalies 1 punktą paslaugų teikimu už atlygą laikomas „paslaugos teikimas apmokestinamajam fiziniam asmeniui jo privatiems poreikiams, savininkui, jo tarnautojams ar darbuotojams, ar tretiesiems asmenims, jei teikiant paslaugą naudota prekė, kuri gaminant, importuojant ar įsigyjant sumokėtas PVM buvo visiškai ar iš dalies atskaitytas“.

16 Nukrypstant nuo šio 9 straipsnio 3 dalies, ZDDS 9 straipsnio 4 dalies 1 punkte nustatyta, kad paslaugų teikimu už atlygą nelaikomas „darbdavio atliekamas neatlygintinas jo tarnautojų ar darbuotojų, įskaitant ir einančių vadovų pareigas, vežimas iš gyvenamosios vietos į darbo vietą ir atgal, jei šios paslaugos teikiamos apmokestinamojo asmens ekonominės veiklos tikslais“.

17 ZDDS 69 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Jei registruotas asmuo prekes ir paslaugas naudoja savo apmokestinamiesiems sandoriams, toks asmuo turi teisę atskaityti:

1. PVM už prekių tiekimą ar paslaugų teikimą, kurį atliko arba turi atlikti tiekėjas ar paslaugų teikėjas – pagal šį įstatymą taip pat registruotas apmokestinamasis asmuo.

<...>“

18 Pagal ZDDS 70 straipsnio 1 dalį:

„Net jei tenkinamos 69 ar 74 straipsnių sąlygos, teisė į pirkimo PVM atskaitą nesuteikiama, jei:

<...>

2) prekų ar paslaugos naudojamos neatlygintiniems sandoriams arba neekonominei apmokestinamojo asmens veiklai;

<...>“

19 Pagal ZDDS 70 straipsnio 3 dalį:

„1 dalies 2 punktą netaikomas:

<...>

2) darbdavio atliekamam tarnautoj? ar darbuotoj?, ?skaitant ir einan?i? vadov? pareigas, vežimui iš j? gyvenamosios vietos ? darbo viet? ir atgal, jei šias paslaugas darbdavys teikia neatlygintinai savo ekonomin?s veiklos tikslais;

<...>“

Pagrindin? byla ir prejudiciniai klausimai

20 *Eon Aset* yra Bulgarijoje ?steigta bendrov?, vykdan?i ekonomin? veikl? ?vairiose srityse.

21 Atlikusios mokestin? patikrinim? už laikotarp? nuo 2008 m. liepos 1 d. iki 2009 m. spalio 31 d., kompetentingos institucijos konstatavo, kad, pirma, *Eon Aset* su viena bendrove sudar? automobilio nuomos sutart? laikotarpiui nuo 2008 m. spalio 1 d. iki 2009 m. kovo 1 d. ir, antra, su kita bendrove sudar? 48 m?n. trukm?s finansin?s nuomos sutart?, susijusi? su kitu automobiliu.

22 *Eon Aset* visose išrašytose s?skaitose fakt?rose nurodyt? PVM ?trauk? ? atskait? mokestiniu laikotarpiu, kuriuo jos gautos.

23 Min?tos institucijos nusprend?, kad nesant ?rodym? šiuo klausimu transporto priemon?s negali b?ti laikomos naudotomis *Eon Aset* ekonominei veiklai.

24 *Eon Aset* buvo atsisakyta suteikti teis? ? atitinkamo PVM atskait? pagal ZDDS 70 straipsnio 1 dalies 2 punkt?.

25 *Eon Aset* pateik? administracin? skund? d?l jai skirto tikslinamojo pranešimo apie mok?tin? mokest? *Direktor na Direktsia „Obzhalvane i upravlenie na izpalnenieto“ – Varna pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite*.

26 Šiam iš dalies patvirtinus min?t? pranešim? apie mok?tin? mokest?, *Eon Aset* pateik? skund? *Administrativen sad Varna* (Varnos administracinis teismas).

27 Gr?sdoma ieškin? *Eon Aset* tvirtina, kad pagrindin?je byloje aptariami automobiliai buvo naudojami vežti jos vadovui iš nam? ? darbo viet? ir atgal. Remdamasi ZDDS 70 straipsnio 3 dalies 2 punktu *Eon Aset* mano, kad ZDDS 70 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytas teis?s ? atskait? apribojimas netaikomas darbdavio atliekamam neatlygintinam darbuotoj? vežimui iš gyvenamosios ? darbo viet? ir atgal.

28 *Eon Aset* taip pat gin?ija ZDDS 70 straipsnio 1 dalies 2 punkto suderinamum? su S?jungos teise.

29 Šiomis aplinkyb?mis *Administrativen sad Varna* nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Kaip turi b?ti aiškinama [PVM] direktyvos 168 straipsnyje numatyta s?lyga „naudoti“ ir, sprendžiant teis?s ? PVM atskait? atsiradimo klausim?, kada turi b?ti tenkinama ši s?lyga: mokestiniu laikotarpiu, kuriuo ?sigyjamos prek?s ar paslaugos, ar pakanka, kad ji b?t? tenkinama v?lesniu mokestiniu laikotarpiu?

2. Ar atsižvelgiant ? [PVM] direktyvos 168 ir 176 straipsnius leistina tokia nacionalin?s teis?s norma, kaip [ZDDS] 70 straipsnio 1 dalies 2 punktas, pagal kuri? prek?ms ir paslaugoms, kurios „yra naudojamos neatlygintiniems sandoriams arba neekonominei apmokestinamojo asmens veiklai“, nuo pat pradži? netaikoma teis?s ? PVM atskait? sistema?

3. Jei atsakymas ? antr?j? klausim? b?t? teigiamas: ar [PVM] direktyvos 176 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad valstyb? nar?, kuri siekia pasinaudoti jai suteikta galimybe nesuteikti teis?s ? PVM atskait? tam tikr? prek? ir paslaug? atžvilgiu ir kuri išleid? r?šis apibr?žia taip: prek?s ir paslaugos, kurios naudojamos neatlygintiniems sandoriams arba neekonominei apmokestinamojo asmens veiklai, išskyrus [ZDDS] 70 straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus, ?vykd? s?lyg? pakankamai apibr?žti prek? ir paslaug? r?š?, t. y. jas apibr?žti pagal j? pob?d??

4. Priklausomai nuo atsakymo ? tre?i?j? klausim?: kaip atsižvelgiant ? [PVM] direktyvos 168 ir 173 straipsnius reikia vertinti apmokestinamojo asmens ?sigyt? prek? ar paslaug? paskirt? (dabartinis ar b?simas naudojimas): kaip teis?s ? PVM atskait? atsiradimo s?lyg? ar kaip pagrind? patikslinti atskaitytin? mokes?io sum??

5. Jei paskirtis (naudojimas) b?t? laikoma pagrindu patikslinti atskaitytin? mokes?io sum?, kaip reikt? aiškinti [PVM] direktyvos 173 straipsn?: ar juo leidžiama atlikti patikslinim? ir tais atvejais, kai prek?s ir paslaugos iš pradži? naudojamos neapmokestinamai veiklai arba jas ?sigijus visai n?ra naudojamos, ta?iau jas turi ?mon? ir v?lesniu mokestiniu laikotarpiu po j? ?sigijimo jos yra priskiriamos prie apmokestinamos apmokestinamojo asmens veiklos?

6. Jei [PVM] direktyvos 173 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad numatytas patikslinimas taikomas ir tais atvejais, kai ?sigytos prek?s ar paslaugos iš pradži? naudojamos neapmokestinamai veiklai arba visai nenaudojamos, ta?iau v?liau priskiriamos apmokestinamajai apmokestinamojo asmens veiklai, ar tokiu atveju, – atsižvelgiant ? [ZDDS] 70 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatyt? apribojim? ir ? tai, kad pagal šio ?statymo 79 straipsnio 1 ir 2 dalis patikslinimas atliekamas tik tada, kai prek?s iš pradži? naudojamos laikantis teis? ? mokes?io atskait? suteikian?i? s?lyg?, ta?iau v?liau j? naudojimas mokes?io atskaitos s?lyg? nebeatitinka, – reikia pripažinti, kad valstyb? nar? laik?si pareigos kuo patikimiau ir teisingiau reglamentuoti vis? apmokestinam?j? asmen? teis? atskaityti sumok?t? mokest??

7. Priklausomai nuo atsakym? ? ankstesnius klausimus: ar galima teigti, kad remiantis [ZDDS] nustatyta teis?s ? PVM atskait? apribojimo ir atskaitytin?s PVM sumos patikslinimo sistema tokiomis aplinkyb?mis, kokios susiklost? pagrindin?je byloje, atsižvelgiant ? [PVM] direktyvos 168 straipsn?, kaip PVM mok?tojas ?registruotas apmokestinamasis asmuo turi teis? atskaityti PVM, sumok?t? už prekes ir paslaugas, kurias jam tiek? arba suteik? kitas apmokestinamasis asmuo, mokestiniu laikotarpiu, kuriuo jam jos buvo tiektos arba suteiktos ir mokestis tapo mok?tinas?“

D?I prejudicini? klausim?

D?I pirmojo, ketvirtojo ir septintojo klausim?

30 Pirmuoju, ketvirtuoju ir septintuoju klausimais, kuriuos reikia nagrin?ti kartu, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s siekia išsiaiškinti, kokiomis s?lygomis pagal PVM direktyvos 168 straipsnio a punkt? apmokestinamajam asmeniui leidžiama atskaityti PVM, sumok?t?, pirma, pagal automobilio nuomos sutart? ir, antra, už automobilio nuom? pagal finansin?s nuomos sutart?, ir kada šios s?lygos turi b?ti ?vykdytos teis?s ? atskait? atsiradimo atžvilgiu.

Pirmin?s pastabos

- 31 Pagal PVM direktyvos 168 straipsnį apmokestinamasis asmuo turi teisę? PVM atskaitą, jeigu prekės ir paslaugos naudojamos jo apmokestinamiesiems sandoriams. Todėl pirmiausia pagrindiniame byloje nagrinėjami veiksnių reikšmės kvalifikuoti apmokestinamojo sandorio savybės atžvilgiu.
- 32 Pagal PVM direktyvos 24 straipsnio 1 dalį „paslaugų teikimas“ – sandoris, kuris nėra prekių tiekimas“, o pagal šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalį prekių tiekimo savybė būtinai „teisės kaip savininkui disponuoti materialiuoju turtu perdavimas.“
- 33 Kadangi automobilio nuoma nėra prekių tiekimas, iš esmės ji turi būti laikoma paslaugos teikimu, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 24 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Cookies World*, C-155/01, Rink. p. I-8785, 45 punktą ir 2008 m. vasario 21 d. Sprendimo *Part Service*, C-425/06, Rink. p. I-897, 61 punktą).
- 34 Tačiau automobilio nuoma pagal finansinės nuomos sutartį gali turėti požymių, panašių į ilgalaikio turto įsigijimą.
- 35 Kaip Teisingumo Teismas pažymėjo atsižvelgdamas į nuostatas, pagal kurias valstybės narės pereinamoju laikotarpiu ilgalaikiam turtui gali netaikyti PVM atskaitos sistemos, kontekstą, ilgalaikis turtas apima turtą, kuris, naudojamas ekonominei veiklai vykdyti, išsiskiria dėl savo ilgalaikiškumo ir vertės, o tai reiškia, kad įsigijimo išlaidos ne apskaitomos kaip einamosios išlaidos, bet padengiamos per kelis mokestinius metus (šiuo klausimu žr. 1977 m. vasario 1 d. Sprendimo *Verbond van Nederlandse Ondernemingen*, 51/76, Rink. p. 113, 12 punktą ir 2008 m. kovo 6 d. Sprendimo *Nordania Finans ir BG Factoring*, C-98/07, Rink. p. I-1281, 27 ir 28 punktus).
- 36 Be to, pagal PVM direktyvos 14 straipsnio 2 dalies b punktą prekių tiekimu laikomas faktinis prekių perdavimas pagal prekių nuomos tam tikram laikotarpiui sutartį, kurioje numatyta, kad paprastai nuosavybės teisė pereina vėliausiai tada, kai sumokama paskutinė įmoka.
- 37 Finansinės nuomos sutarties atveju prekės įsigijama nebūtinai, nes tokioje sutartyje gali būti numatyta, kad finansinės nuomos gavėjai gali pasirinkti neįsigyti šios prekės pasibaigus nuomos laikotarpiui.
- 38 Tačiau, kaip matyti iš 17 tarptautinio apskaitos standarto (TAS), susijusio su nuomos sutartimis, perkelta į 2008 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1126/2008, priimtą tam tikrus tarptautinius apskaitos standartus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 (OL L 320, p. 1), paprastai nuomos sutartį reikia atskirti nuo finansinės nuomos sutarties, nes pastarajai būdinga tai, kad nuomininkui perduodama didžioji dalis naudos ir rizikos, susijusi su teisine nuosavybe. Aplinkybė, kad pasibaigus sutarties terminui numatytas nuosavybės perdavimas arba kad diskontuota mokėjimų suma yra praktiškai identiška prekės rinkos vertei, atskirai ar bendrai yra kriterijai, leidžiantys nustatyti, ar sutartis gali būti laikoma finansinės nuomos sutartimi.
- 39 Kaip Teisingumo Teismas jau yra pažymėjęs, prekių tiekimo savybė susijusi ne su nuosavybės teisės perdavimu taikomoje nacionaliniame teiseje numatytais būdais, o su visais materialiojo turto perdavimo sandoriais, kuriais viena šalis suteikia kitai šaliai teisę naudotis tuo turtu taip, lyg ji būtų šio turto savininkė (žr. 1990 m. vasario 8 d. Sprendimo *Shipping and Forwarding Enterprise Safe*, C-320/88, Rink. p. I-285, 7 punktą ir 2003 m. vasario 6 d. Sprendimo *Auto Lease Holland*, C-185/01, Rink. p. I-1317, 32 punktą).
- 40 Todėl tokiu atveju, kai automobilio finansinės nuomos sutartyje numatyta, kad šios

transporto priemonų nuosavybė perduodama finansinių nuomos gavėjui pasibaigus sutarties terminui arba kad finansinių nuomos gavėjas naudojasi pagrindiniais šios transporto priemonės nuosavybės teisėmis, visų pirma, kad jam perduodama didžioji dalis naudos ir rizikos, susijusios su šios transporto priemonės teisine nuosavybe, ir kad diskontuota mokėjimų suma yra praktiškai identiška pardavimo vertei, sandoris turi būti laikomas ilgalaikio turto įsigijimu.

41 Atsižvelgdamas į bylos aplinkybes nacionalinis teismas turi nustatyti, ar tenkinami šio sprendimo ankstesniame punkte nurodyti kriterijai.

Dėl teisės į atskaitą sąlygą

42 Remiantis PVM direktyvos 168 straipsnio a punktu, apmokestinamasis asmuo gali atskaityti pirkimo PVM už prekes ir paslaugas, jeigu šios prekės ar paslaugos naudojamos jo ekonominei veiklai.

43 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad šioje direktyvoje numatyta atskaitos sistema siekiama visiškai atleisti verslininką nuo vykdant bet kokią ekonominę veiklą mokėtino ar sumokėto PVM naštos. Bendrąja PVM sistema siekiama užtikrinti visiškai neutralumą apmokestinant bet kokią ekonominę veiklą, neatsižvelgiant į jos tikslus ar rezultatus, su sąlyga, kad ši veikla iš esmės pati apmokestinama PVM (visų pirma žr. 2009 m. vasario 12 d. Sprendimo *Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie*, C-515/07, Rink. p. I-839, 27 punktą).

44 Kai apmokestinamojo asmens įsigytos prekės ar paslaugos naudojamos atleistiems nuo PVM ar į PVM taikymo sritį nepatenkantiems sandoriams, dėl to jam negali atsirasti nei prievolės mokėti pardavimo mokestį, nei teisės į pirkimo mokestį atskaitą (žr. 2006 m. kovo 30 d. Sprendimo *Uudenkaupungin kaupunki*, C-184/04, Rink. p. I-3039, 24 punktą ir minėto Sprendimo *Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie* 28 punktą).

45 Kriterijus, susijęs su prekės ar paslaugos naudojimu įmonės ekonominės veiklos sandoriams, skiriasi pagal tai, ar kalbama apie paslaugos, ar ilgalaikio turto įsigijimą.

46 Kalbant apie tokios paslaugos įsigijimo sandorį, kaip automobilio nuoma, pažymėtina, kad tiesioginis ir iškart atsirandantis ryšys tarp konkretaus pirkimo sandorio ir vieno arba kelių pardavimo sandorių, suteikiančių teisę į atskaitą, iš esmės būtinai, kad būtų pripažinta apmokestinamojo asmens teisė į pirkimo PVM atskaitą ir nustatyta tokios teisės apimtis (2009 m. spalio 29 d. Sprendimo *SKF*, C-29/08, Rink. p. I-10413, 57 punktą ir nurodyta teismo praktika).

47 Teisė į atskaitą taip pat suteikiama apmokestinamajam asmeniui, net jei nėra tiesioginio ir iškart atsirandančio ryšio tarp konkretaus pirkimo sandorio ir vieno ar kelių pardavimo sandorių, suteikiančių teisę į atskaitą, jei atitinkamos išlaidos už paslaugas sudaro dalį jo bendrąjį išlaidų ir yra sudedamoji jo tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų kainos dalis. Iš tiesų tokios išlaidos tiesioginiu ir iškart atsirandančiu ryšiu susijusios su visa apmokestinamojo asmens ekonomine veikla (minėto Sprendimo *SKF* 58 punktą ir nurodyta teismo praktika).

48 Abiem šio sprendimo 46 ir 47 punktuose nurodytais atvejais tiesioginis ir iškart atsirandantis ryšys reiškia, kad įsigyjant paslaugas patirtos išlaidos yra atitinkamai trauktos konkrečių pardavimo sandorių kainų ar apmokestinamojo asmens vykdant ekonominę veiklą tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų kainų (minėto Sprendimo *SKF* 60 punktą).

- 49 Nors ?vertinti, ar yra tiesioginis ir iškart atsirandantis ryšys tarp pagrindin?je byloje aptariamos automobilio nuomos ir *Eon Aset* ekonomin?s veiklos, turi prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, Teisingumo Teismas turi šiam teismui pateikti naudingas gaires atsižvelgdamas ? S?jungos teis?.
- 50 Šioje byloje *Eon Aset* prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teisme tvirtina, kad pagal pagrindin?je byloje nagrin?jam? nuomos ar finansin?s nuomos sutart? išsinuomoti automobiliai buvo naudojami jos vadovui iš gyvenamosios ? darbo viet? ir atgal vežti.
- 51 Teisingumo Teismas jau yra nusprend?s, jog aplinkyb?, kad kelion? iš gyvenamosios vietos ? darbo viet? yra b?tina s?lyga atvykti ? darb?, taigi ir j? atlikti, n?ra lemiamas veiksnys nuspr?sti, kad darbuotojo vežimas iš gyvenamosios vietos ? darbo viet? n?ra atliekamas d?l priva?i? darbuotojo poreiki?, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 26 straipsnio 1 dal?. Iš ties? tai prieštaraut? šios nuostatos tikslui, jei vien tokio netiesioginio ryšio pakakt? vežimo nelaikyti paslaug? teikimu už atlyg? (šiuo klausimu žr. 1997 m. spalio 16 d. Sprendimo *Fillibeck*, C?258/95, Rink. p. I?5577, 27 punkt?).
- 52 Ta?iau ypatingomis aplinkyb?mis d?l verslo reikmi? gali b?ti b?tina, kad darbdavys pats užtikrint? darbuotoj? vežim? iš gyvenamosios vietos ? darbo viet? ir atgal, o tai reiškia, kad darbdavio organizuojamas vežimas b?t? atliekamas verslo tikslais (šiuo klausimu žr. min?to Sprendimo *Fillibeck* 29 ir 30 punktus).
- 53 Kalbant apie automobilio nuom? pagal finansin?s nuomos sutart?, kuri gali b?ti laikoma ilgalaikio turto, skirto naudoti iš dalies privatiems tikslams, iš dalies – verslo tikslams, ?sigijimo sandoriu, apmokestinamasis asmuo gali pasirinkti. PVM taikymo atžvilgiu jis gali arba priskirti vis? š? turt? prie versle naudojamo turto, arba j? vis? laikyti priva?iu turtu, taip jam visiškai netaikant PVM sistemos, arba j? priskirti prie savo versle naudojamo turto tiek, kiek jis faktiškai naudojamas verslui (šiuo klausimu žr. 1995 m. spalio 4 d. Sprendimo *Armbrecht*, C?291/92, Rink. p. I?2775, 20 punkt? ir 2005 m. liepos 14 d. Sprendimo *Charles ir Charles?Tijmens*, C?434/03, Rink. p. I?7037, 23 punkt? bei nurodyt? teismo praktik?).
- 54 Jeigu apmokestinamasis asmuo pasirenka ilgalaik? turt?, naudojam? ir verslo, ir privatiems tikslams, laikyti verslui naudojamu turtu, ?sigyjant š? turt? mok?tinas pirkimo PVM iš esm?s yra visiškai ir nedelsiant atskaitytinas. Šiomis aplinkyb?mis, kai d?l verslui priskirto turto suteikiama teis? visiškai ar iš dalies atskaityti sumok?t? pirkimo PVM, jo naudojimas apmokestinamojo asmens ar jo darbuotoj? privatiems poreikiams arba ne verslo tikslams laikomas paslaug? teikimu už atlyg? pagal PVM direktyvos 26 straipsnio 1 dal? (šiuo klausimu žr. min?to Sprendimo *Charles ir Charles?Tijmens* 24 ir 25 punktus bei nurodyt? teism? praktik? ir min?to Sprendimo *Vereniging Noordelijke Land? en Tuinbouw Organisatie* 37 punkt?).
- 55 Jei apmokestinamasis asmuo nusprendžia ilgalaik? turt?, naudojam? ir verslo, ir privatiems tikslams, laikyti vien tik priva?iu turtu, jokia už šio turto ?sigijim? mok?tino ar sumok?to PVM dalis negali b?ti atskaitoma (2001 m. kovo 8 d. Sprendimo *Bakcsi*, C?415/98, Rink. p. I?1831, 27 punktas). Tokiu atveju šio turto naudojimas verslo tikslams negali b?ti apmokestinamas PVM (šiuo klausimu žr. min?to Sprendimo *Bakcsi* 31 punkt?).
- 56 Galiausiai, jeigu apmokestinamasis asmuo pasirenka turt? priskirti prie verslui naudojamo turto tik tiek, kiek faktiškai j? naudoja verslui, prie šiam verslui naudojamam turto nepriskirta turto dalis n?ra ?mon?s turto dalis, tod?l nepatenka ? PVM sistemos taikymo srit? (šiuo klausimu žr. min?to Sprendimo *Armbrecht* 28 punkt?).
- 57 Taip pat reikia pažym?ti, kad PVM sistemos, taigi ir atskaitos mechanizmo, taikym? lemia

tai, jog turt? ?sigyja apmokestinamasis asmuo, kuris ir veikia kaip apmokestinamasis asmuo. Pagal esam? ar numatom? turto naudojimą nustatoma tik pradin?s atskaitos, ? kuri? apmokestinamasis asmuo turi teis?, apimtis (šiuo klausimu žr. 1991 m. liepos 11 d. Sprendimo *Lennartz, C?97/90*, Rink. p. I?3795, 15 punkt?).

58 Klausimas, ar apmokestinamasis asmuo ?sigijo turt? veikdamas kaip apmokestinamasis asmuo, t. y. savo ekonominei veiklai, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 9 straipsn?, yra fakto klausimas, kuris turi būti vertinamas atsižvelgiant ? visas konkrečius atvejo aplinkybes, ?skaitant atitinkamo turto pobūdį ir laikotarpį tarp jo ?sigijimo ir naudojimo apmokestinamojo asmens ekonominei veiklai (šiuo klausimu žr. min?to Sprendimo *Bakcsi* 29 punkt?).

59 Esant reikalui, ?vertinti, ar pagal finansin?s nuomos sutartį išsinuomotas automobilis buvo priskirtas prie versle naudojamo turto, ir, jeigu šis turtas priskirtas prie verslui naudojamo turto tik iš dalies, nustatyti teis?s ? atskait?, kuria galima pasinaudoti, apimtį turi prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikt?s teismas.

D?l teis?s ? atskait? atsiradimo

60 Pagal PVM direktyvos 167 straipsnį teis? ? PVM atskait? ?gyjama, atsiradus prievolei apskai?uoti mokesč?.

61 Ši? nuostat? reikia skaityti atsižvelgiant ? šios direktyvos 63 straipsn?, pagal kurį prievol? apskai?uoti mokesč? atsiranda patiekus prekes ar suteikus paslaugas.

62 Pagal šios direktyvos 64 straipsn?, kai automobilio nuoma yra paslaug? teikimas, d?l kurio atliekami keli mok?jimai iš eil?s, pasibaigus laikotarpiui, su kuriuo susij?s kiekvienas iš ši? mok?jim?, atsiranda teis? ? atskait?, ir kartu reikia atsižvelgti, ar yra tiesioginis ir iškart atsirandantis ryšys tarp išsinuomotos transporto priemon?s ir apmokestinamojo asmens ekonomin?s veiklos.

63 Jei kalbama apie ilgalaik? turt?, apmokestinamasis asmuo, kuris priskiria vis? š? turt? prie verslui naudojamo turto, turi teis? nedelsdamas atskaityti PVM (šiuo klausimu žr. min?to Sprendimo *Charles ir Charles?Tijmens* 24 punkt? ir nurodyt? teismo praktik?).

64 Remiantis tuo, kas išd?styta, darytina išvada, jog PVM direktyvos 168 straipsnio a punkt? reikia aiškinti taip:

– išsinuomotas automobilis laikomas naudojamu apmokestinamojo asmens apmokestinamiesiems sandoriams, jeigu yra tiesioginis ir iškart atsirandantis ryšys tarp šios transporto priemon?s naudojimo ir apmokestinamojo asmens ekonomin?s veiklos, o pasibaigus laikotarpiui, su kuriuo susij?s kiekvienas mok?jimas, atsiranda teis? ? atskait?, ir kartu reikia atsižvelgti, ar yra toks ryšys,

– laikoma, jog pagal finansin?s nuomos sutartį išsinuomotas ir ilgalaikiu turtu laikomas automobilis yra naudojamas apmokestinamiesiems sandoriams, jeigu apmokestinamasis asmuo, kuris ir veikia kaip apmokestinamasis asmuo, ?sigyja š? turt? ir j? vis? priskiria prie savo verslui naudojamo turto, atskaitydamas mok?tin? pirkimo PVM visiškai ir iškart, o bet koks šio turto naudojimas apmokestinamojo asmens ar jo darbuotojų privatiems poreikiams arba ne jo verslo tikslams laikomas paslaug? teikimu už atlyg?.

D?l antrojo ir tre?iojo klausim?

65 Antruoju ir tre?iuoju klausimais prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikt?s teismas iš esm?s klausia, ar ZDDS 70 straipsnio 1 dalies 2 punktą, kiek juo leidžiama apriboti teis? ?

atskait? už prekes ir paslaugas, skirtas neatlygintiems sandoriams arba neekonominei apmokestinamojo asmens veiklai, suderinamas su PVM direktyvos 168 ir 176 straipsniais.

66 Vis? pirma reikia priminti, kad vykstant procesui pagal SESV 267 straipsn? Teisingumo Teismas n?ra kompetentingas nei aiškinti nacionalini? ?statym? ar kit? teis?s akt? nuostat?, nei spr?sti d?l toki? nuostat? suderinamumo su S?jungos teise. Ta?iau jis gali nacionaliniam teismui pateikti nuorod? d?l S?jungos teis?s išaiškinimo, kurios jam leist? išspr?sti jo nagrin?jam? teisin? problem? (vis? pirma žr. 2000 m. rugs?jo 21 d. Sprendimo *Borawitz*, C?124/99, Rink. p. I?7293, 17 punkt? ir 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Nidera Handelscompagnie*, C?385/09, Rink. p. I?10385, 32 punkt?).

67 Šiomis aplinkyb?mis reikia manyti, kad šiais klausimais prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar PVM direktyvos 168 ir 176 straipsniais draudžiami nacionalin?s teis?s aktai, pagal kuriuos teis? ? atskait? netaikoma prek?ms ir paslaugoms, skirtoms neatlygintiems sandoriams arba neekonominei apmokestinamojo asmens veiklai.

68 Šiuo atžvilgiu reikia pažym?ti, kad teis? ? atskait? yra sudedamoji PVM reglamentuojan?ios sistemos dalis, kuri iš esm?s negali b?ti ribojama ir kuria galima naudotis vis? mokes?i?, sumok?t? už apmokestinamuosius pirkimo sandorius, atžvilgiu (žr. 1995 m. liepos 6 d. Sprendimo *BP Supergaz*, C?62/93, Rink. p. I?1883, 18 punkt? ir 2008 m. kovo 13 d. Sprendimo *Securenta*, C?437/06, Rink. p. I?1597, 24 punkt?).

69 Remiantis PVM direktyvos 168 straipsnio a punktu ir šio sprendimo 43 ir paskesniuose punktuose min?ta teismo praktika, darytina išvada, kad egzistuojant teisei ? atskait? galima manyti, jog apmokestinamasis asmuo ?sigyja prek? ar paslaug? veikdamas kaip apmokestinamasis asmuo ir j? naudoj? savo ekonominei veiklai.

70 Pagal pagrindin?je byloje nagrin?jamus nacionalin?s teis?s aktus teis? ? atskait? netaikoma, kai prek?s ar paslaugos skirtos neatlygintiems sandoriams arba neekonominei apmokestinamojo asmens veiklai.

71 Tokiais teis?s aktais nesuteikiama teis? ? PVM atskait?, kai ne?vykdytos b?tin?s šios teis?s egzistavimo s?lygos.

72 Tod?l ZDDS 70 straipsnio 1 dalimi neribojama teis? ? atskait?, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 176 straipsn?.

73 Vis d?lto reikia pažym?ti, kad valstyb? nar? negali apmokestinamiesiems asmenims, pasirinkusiems vis? ir verslo, ir privatiems tikslams naudojam? ilgalaik? turt? priskirti prie verslui naudojam? turto, atsisakyti leisti visiškai ir nedelsiant atskaityti ?sigyjant š? turt? mok?tin? pirkimo PVM, nes jie turi toki? teis? pagal šio sprendimo 63 punkte primint? nusistov?jusi? teismo praktik? (šiuo klausimu žr. min?to Sprendimo *Charles ir Charles?Tijmens* 28 punkt?).

74 Tod?l ? antr?j? ir tre?i?j? klausimus reikia atsakyti, jog PVM direktyvos 168 ir 176 straipsnius reikia aiškinti taip, kad jais nedraudžiami nacionalin?s teis?s aktai, pagal kuriuos teis? ? atskait? netaikoma prek?ms ir paslaugoms, skirtoms neatlygintiems sandoriams arba neekonominei apmokestinamojo asmens veiklai, jeigu ilgalaikiu turtu laikomos prek?s nepriskirtos prie verslui naudojam? turto.

D?l penktojo ir šeštojo klausim?

D?I priimtino

75 Bulgarijos vyriausyb? ir Komisija tvirtina, kad nereikia atsakyti ? penkt?j? ir šešt?j? klausimus, nes juose nurodytas atvejis nesusij?s su gin?u pagrindin?je byloje.

76 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal SESV 267 straipsnyje nurodyt? proced?r?, grindžiam? aiškiu nacionalini? teism? ir Teisingumo Teismo funkcij? atskyrimu, bet koks nagrin?jam? faktini? aplinkybi? ?vertinimas priskiriamas nacionalinio teismo kompetencijai. Be to, tik nacionalinis teismas, nagrin?jantis byl? ir turintis prisiimti atsakomyb? d?I priimtino teismo sprendimo, atsižvelgdamas ? konkre?ias aplinkybes vertina tiek prejudicinio sprendimo reikalingum? savo sprendimui priimti, tiek Teisingumo Teismui pateikiam? klausim? svarb?. Tod?I kai pateikti klausimai susij? su S?jungos teis?s išaiškinimu, Teisingumo Teismas iš esm?s turi priimti sprendim? (vis? pirma žr. 1995 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bosman*, C?415/93, Rink. p. I?4921, 59 punkt? ir 2008 m. vasario 14 d. Sprendimo *Varec*, C?450/06, Rink. p. I?581, 23 punkt? bei nurodyt? teismo praktik?).

77 Ta?iau Teisingumo Teismas taip pat nusprend?, kad išskirtin?mis aplinkyb?mis, siekdamas patikrinti savo paties kompetencij?, jis gali patikrinti s?lygas, kuriomis ? j? kreip?si nacionalinis teismas. Atsisakyti priimti sprendim? d?I nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo galima, tik jeigu yra akivaizdu, kad prašomas S?jungos teis?s išaiškinimas niekaip nesusij?s su pagrindin?s bylos faktais arba dalyku, jeigu problema yra hipotetin? arba jeigu Teisingumo Teismas neturi faktin?s ir teisin?s informacijos, b?tin?s, kad naudingai atsakyt? ? jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, min?t? sprendim? *Bosman* 61 punkt? ir *Varec* 24 punkt? bei nurodyt? teismo praktik?).

78 Taip yra šios bylos atveju. Iš ties? iš sprendimo pateikti prašym? priimti prejudicin? sprendim? nematyti, kad ?sigytos prek?s prieš jas priskiriant ekonominei veiklai buvo naudojamos neekonominei veiklai ar kad niekada nebuvo naudojamos. Tod?I šiuose klausimuose nurodytas atvejis niekaip nesusij?s su pagrindin?je byloje nagrin?jamo gin?o dalyku.

79 Tod?I penkt?j? ir šešt?j? klausimus reikia pripažinti nepriimtinais.

D?I bylin?jimosi išlaid?

80 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **2006 m. lapkri?io 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB d?I prid?tin?s vert?s mokes?io bendros sistemos 168 straipsnio a punkt? reikia aiškinti taip:**

– **išsinuomotas automobilis laikomas naudojamu apmokestinamojo asmens apmokestinamiesiems sandoriams, jeigu yra tiesioginis ir iškart atsirandantis ryšys tarp šios transporto priemon?s naudojimo ir apmokestinamojo asmens ekonomin?s veiklos, o pasibaigus laikotarpiui, su kuriuo susij?s kiekvienas mok?jimas, atsiranda teis? ? atskait?, ir kartu reikia atsižvelgti, ar yra toks ryšys,**

– **laikoma, jog pagal finansin?s nuomos sutart? išsinuomotas ir ilgalaikiu turtu laikomas automobilis yra naudojamas apmokestinamiesiems sandoriams, jeigu apmokestinamasis asmuo, kuris ir veikia kaip apmokestinamasis asmuo, ?sigyja š? turt? ir j? vis? priskiria prie savo verslui naudojam? turto, atskaitydamas mok?tin? pirkimo prid?tin?s vert?s mokes? visiškai ir iškart, o bet koks šio turto naudojimas**

apmokestinamojo asmens ar jo darbuotojų privatiems poreikiams arba ne jo verslo tikslams laikomas paslaugų teikimu už atlygą.

2. Direktyvos 2006/112 168 ir 176 straipsniais nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos teisė atskaityti netaikoma prekėms ir paslaugoms, skirtoms neatlygintiems sandoriams arba neekonominei apmokestinamojo asmens veiklai, jeigu ilgalaikiu turtu laikomos prekės nepriskirtos prie verslui naudojamam turto.

Parašai.

* Proceso kalba: bulgarų.